

ВИСНОВОК

Комітету Верховної Ради України з питань правової політики

щодо проекту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України
(щодо особливостей залучення засуджених до праці та ведення господарської
діяльності в пенітенціарній системі)
(реєстр. № 10157)

Відповідно до частини п'ятої статті 44 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» Комітет з питань правової політики розглянув на своєму засіданні пропозиції, що надійшли від Голови Комітету Маслова Д.В. до проекту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо особливостей залучення засуджених до праці та ведення господарської діяльності в пенітенціарній системі) (реєстр. № 10157) (далі – Законопроект) та встановив таке.

За результатами опрацювання відповідно до частини шостої статті 118 Регламенту Верховної Ради України окремих зауважень Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради України 12 червня 2025 року Комітетом підготовлену порівняльну таблицю до Законопроекту, що містила 153 поправки і пропозиції, з яких пропонувалося 19 поправок і пропозицій врахувати (врахувати частково), а решту 134 – відхилити.

Головою Комітету запропоновано переглянути висновок Комітету від 12 червня 2025 року (протокол № 193) з метою врахування висловлених до Законопроекту зауважень та доповнити порівняльну таблицю до Законопроекту пропозиціями такого змісту:

1. В абзаці другому підпункту 3, абзаці другому підпункту 12 пункту 1 розділу I Законопроекту слова «банківська платіжна картка» в усіх відмінках та числах замінити словами «платіжна картка» у відповідному відмінку та числі, а в абзаці шостому підпункту 4, абзаці шостому підпункту 6, абзаці дванадцятому підпункту 17, абзаці третьому підпункту 20 пункту 1 розділу I Законопроекту слово «рахунок» замінити словами «банківський поточний рахунок»;

2. У змінах до Кримінально-виконавчого кодексу України:

1) частину третю статті 6 викласти в такій редакції:

«3. Основними засобами виправлення і ресоціалізації засуджених є встановлений порядок виконання та відбування покарання (режим), пробація, праця, соціально-виховна робота, здобуття загальної середньої та/або професійної освіти, професійних кваліфікацій, громадський вплив»;

2) частини третю, четверту та шосту статті 60 викласти в такій редакції:

«3. Виплата особам, засудженим до обмеження волі, заробітної плати (винагороди) здійснюється фізичною особою – підприємцем або юридичною особою на банківський поточний рахунок установи за місцем відбування покарання після утримання податків, зборів.

4. Засудженим належить зараховувати на їх особовий рахунок (поточний рахунок) незалежно від усіх відрахувань не менш як сімдесят п'ять відсотків від загальної суми їх заробітної плати (винагороди), що лишилася після утримань, передбачених частиною третьою цієї статті, а засудженим, які мають заборгованість за виконавчими документами, - не менш як п'ятдесят відсотків»;

«6. При нарахуванні засудженому заробітної плати (винагороди) фізична особа - підприємець або юридична особа, для яких засуджені до обмеження волі здійснюють виконання робіт чи надання послуг (за винятком випадків виконання робіт (надання послуг) за договорами цивільно-правового характеру з неприбутковими організаціями), перераховує виправному центру окремий платіж у сумі 25 відсотків від розміру нарахованого засудженому заробітної плати (винагороди) до здійснення утримань, передбачених частиною третьою цієї статті. Ця сума не підлягає утриманню, відрахуванню із заробітної плати засудженого та використовується відповідно до положень Бюджетного кодексу України як власні надходження бюджетних установ»;

3) статті 60² і 60³ викласти в такій редакції:

«Стаття 60². Залучення засуджених до обмеження волі до праці у період дії воєнного стану

1. У період дії воєнного стану засуджені до обмеження волі можуть працювати виключно на територіях, на яких не ведуться бойові дії.

2. Порядок забезпечення нагляду за засудженими до обмеження волі, які працюють за межами виправного центру у період дії воєнного стану, встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері виконання кримінальних покарань та пробації.

Стаття 60³. Умови зарахування коштів засудженим до обмеження волі

1. Заробітна плата (винагорода), пенсія, державні виплати, інші доходи засудженого до обмеження волі не пізніше десяти робочих днів з моменту нарахування зараховуються на банківський поточний рахунок установи за місцем відбування покарання засудженого.

2. Після здійснення відрахувань, визначених цим Кодексом, кошти зараховуються на особовий рахунок (поточний рахунок) засудженого»;

4) частину третю статті 102 викласти в такій редакції:

«3. Режим створює умови для праці засуджених, здобуття загальної середньої та/або професійної освіти, професійних кваліфікацій, соціально-виховної роботи та громадського впливу»;

5) друге речення частини першої статті 114 викласти в такій редакції: «Одержані за переказами гроші зараховуються на особовий рахунок (поточний рахунок) засудженого»;

б) частину сьому статті 118 викласти в такій редакції:

«7. При нарахуванні засудженому заробітної плати (винагороди) фізична особа - підприємець або юридична особа, для яких засуджені до позбавлення волі здійснюють виконання робіт чи надання послуг (за винятком випадків виконання робіт (надання послуг) за договорами цивільно-правового характеру з неприбутковими організаціями), перераховує виправній колонії окремий платіж у сумі 25 відсотків від розміру нарахованої засудженому заробітної плати (винагороди) до здійснення утримань, передбачених частиною другою статті 120 цього Кодексу. Ця сума не підлягає утриманню, відрахуванню із заробітної плати засудженого та використовується відповідно до положень Бюджетного кодексу України як власні надходження бюджетних установ»;

7) статтю 118¹ викласти в такій редакції:

«Стаття 118¹. Залучення засуджених до позбавлення волі до праці у період воєнного стану

1. У період дії воєнного стану засуджені до позбавлення волі можуть працювати виключно на територіях, на яких не ведуться бойові дії.

2. Порядок забезпечення охорони та нагляду за засудженими до позбавлення волі, які працюють за межами установи у період дії воєнного стану, встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері виконання кримінальних покарань та пробації»;

8) статтю 120 викласти в такій редакції:

«Стаття 120. Оплата праці засуджених до позбавлення волі

1. Оплата праці засуджених до позбавлення волі, які працюють за строковими трудовими договорами, здійснюється відповідно до законодавства про оплату праці.

Форми і системи оплати праці, норми праці та розцінки встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері виконання кримінальних покарань та пробації.

Сума винагороди засудженим до позбавлення волі, які працюють за цивільно-правовим договором, визначається умовами цього договору.

2. Виплата особам, засудженим до позбавлення волі, заробітної плати (винагороди) здійснюється фізичною особою – підприємцем або юридичною особою на банківський поточний рахунок установи за місцем відбування покарання після утримання податків, зборів.

3. У виправних колоніях на особовий рахунок (поточний рахунок) засуджених до позбавлення волі, які залучаються до праці за строковими трудовими договорами та цивільно-правовими договорами, зараховується незалежно від усіх відрахувань не менш як п'ятдесят відсотків від загальної суми їх заробітної плати (винагороди), що лишилася після утримань, передбачених частиною другою цієї статті, а засудженим, які мають заборгованість за виконавчими документами, - не менш як двадцять п'ять відсотків»;

9) зміни до частини четвертої статті 125 виключити.

3. Частину четверту статті 7 Закону України «Про попереднє ув'язнення» викласти в такій редакції:

«Вилучені у вперше прибулих осіб, взятих під варту, гроші зараховуються на їх особові рахунки (поточні рахунки), а продукти харчування, предмети та речі, заборонені для зберігання в місцях попереднього ув'язнення, за рішенням начальника установи для попереднього ув'язнення здаються на зберігання на склад цієї установи. За письмовою заявою осіб, взятих під варту, вилучені у них продукти харчування, предмети та речі повертаються їх родичам чи іншим особам або знищуються за письмовою згодою осіб, взятих під варту, про що складається акт про знищення».

4. Частину другу статті 24 Закону України «Про Державну кримінально-виконавчу службу України» викласти у такій редакції:

«2. Установи виконання покарань та слідчі ізолятори, де відповідно до Кримінально-виконавчого кодексу України та Закону України «Про попереднє ув'язнення» засуджені та особи, узяті під варту, залучаються до праці, спрямовують доходи, отримані від діяльності цих установ та слідчих ізоляторів, що належать до власних надходжень, на фінансування їх діяльності відповідно до бюджетного законодавства».

5. У змінах до Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування»:

1) у пункті 1 частини першої статті 7 після абзацу другого доповнити новим абзацом такого змісту:

«для платників, зазначених в абзаці п'ятнадцятому пункту 1 частини першої статті 4 цього Закону, — на суму фактично нарахованої заробітної плати за строковими трудовими договорами та суму винагороди за виконання робіт (надання послуг) за цивільно-правовими договорами, укладеними із засудженим до обмеження волі або позбавлення волі»;

2) зміни до абзацу другого частини п'ятої статті 8 виключити.

У результаті Комітетом до другого читання підготовлено порівняльну таблицю, яка містить 158 поправок і пропозицій, з яких пропонується 24 поправки і пропозиції врахувати (врахувати частково), а решту 134 – відхилити.

Розглянувши Законопроект, підготовлений до другого читання, а також на підставі частини п'ятої статті 44 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», частини шостої статті 118 Регламенту Верховної Ради України Комітет з питань правової політики вирішив:

1. Переглянути висновок Комітету від 12 червня 2025 року (протокол № 193).

2. Рекомендувати Верховній Раді України проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо особливостей залучення засуджених до праці та ведення господарської діяльності в пенітенціарній системі) (реєстр. № 10157) прийняти в другому читанні та в цілому у редакції, запропонованій Комітетом, а також у разі прийняття Законопроекту як Закону доручити Комітету разом з Головним юридичним управлінням Апарату Верховної Ради України здійснити редакційне та техніко-юридичне доопрацювання його тексту.

3. Доповідачем від Комітету з цього питання під час розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України визначити